Anul LXVII. Sibiu, Marți 22 Iulie 1919 Nr. 69.

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:
Pe un an **60** coroane. — Pe șase luni **30** coroane. — Pe trei luni **15** coroane.
Ziarul apare Marția, Joia și Sâmbăta

Corespondențele
să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoeală
Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Sinodul arhidiecezan

Vorbirea de deschidere a arhimandritului vicar Dr. Ilarion Puşcariu

Mărit Sinod arhidiecezan,
Domnilor Deputați sinodali,

Ne întrunim de astădată în sinod arhidiecezan extraordinar, un lucru rar în viața noastră constituțională. Obiectul pentru care ne-am întrunit este unul dintre cele mai însemnate, precum mai rar s'a ivit în era bisericească din urmă. Cestiunea este înființarea unei episcopii nouă în Cluj, în cuprinsul arhidiecezei noastre de astăzi.

Ideea aceasta nu este nouă, ci a preocupat cu decenii mai înainte organele noastre bisericești competente. Nemuritorul nostru mitropolit Andrei Baron de Şaguna, dela începutul lucrărilor pentru înființarea mitropoliei noastre și a episcopiilor sufragane, a numărat între acestea și o episcopie cu reședința în Cluj. Cancelarul aulic Nádasdy în cursul pertractărilor pentru înființarea mitropoliei noastre la anul 1863 întreabă pe Şaguna între altele și aceea, câte, care, și unde să fie episcopiile, ce au să aparțină la mitropolia ortodoxă română, ce are să se înființeze. La aceasta răspunde Şaguna în modul următor, tradus din nemțește în românește:

...Pe baza canonului conciliului al IV. citat mai sus sânt a se subordonà mitropoliei noastre episcopiile existente din Arad și Bucovina și episcopiile ce sânt a se înființà în Caransebeș, în Timișoara, *precum și a episcopiei nouă în Cluj.*

Apoi mai jos: «Locul de reședință a celor 2 episcopii române de până acuma din Arad și Bucovina, poate rămânea acolo, unde este astăzi. Locul de reședință al celor două episcopii de reînființat în Bănat poate fi în Timișoara și în Caransebeș, unde au fost mai înainte, și unde se află și acum reședințe episcopești, *Locul de reședință al episcopiei de înființat din nou în Ardeal va fi Clujul, ca centrul unei dieceze de vre-o 300,000 sufletele rămânând în Ardeal pentru arhiepiscopul un episcopat cam de 400.000 suflete.* (Nr. pres. 282. Vezi Puşcariu: Mitropolia Românilor ortodoxi, partea a doua, documente, pagina 213—214).

Chestiunea înființării noualor episcopii a fost ținută la suprafață aproape la toate congresele noastre naționale bisericești, în deosebi în congresul din 1878, fericitul mitropolit Miron Romanul a presentat congresului un proiect detaiat al acestor episcopii; adevărat că ideea unei episcopii în Cluj, a fost tractată cam maşter, și aproape a fost abandonată, până când în congresul din 1909, la stăruința hotărâtă a deputaților arhidiecezani din congres, a fost scoasă la iveală, acceptându-se un proiect de împărțire a arhidiecesei în 2 eparhii, dintre care una cu reședința în Cluj, pe lângă statorirea condițiunilor de esistență a acestei eparhii, făcându-se pendentă realisarea ei dela constelațiunile politice favorabile.

După așteptare zadarnică de 10 ani, acestea au și urmat, nu însă din acea parte, de unde s'au așteptat, adecă din partea regimului maghiar, — ci din partea regimului național român inaugurat în urma câștigărei independenței țării noastre și alipirea ei la marele Regat român. Acuma avem facultatea și libertatea, neîmpedecați de nimenea, a ne regula trebile noastre bisericești precum pretind interesele, bunăstarea și vaza bisericii.

Astfel sinodul nostru arhidiecezan în sesiunea ordinară a acestui an s'a crezut în drept a hotărâ realisarea înființării episcopiei ortodoxe proiectate în Cluj, însărcinând consistorul arhidiecezan să pregătească cele mai de aproape pentru înființarea neamânată a acestei episcopii. Consistorul arhidiecezan satisfăcând acestei însărcinări, vine cu propunerile sale la Măritul Sinod întrunit astăzi în sesiune extraordinară pentru a aduce hotărâri definitive în acest obiect.

O problemă însemnată și grea stă dară astăzi pe masa Măritului Sinod spre resolvire finală, care să înlesniască administrația și să fie spre binele și vaza bisericii noastre. Să implorăm dară de sus darul Dumnezeesc, care să ne lumineze și lucrarea aceasta atât de însemnată, și noi deputații sinodali cu sfințenie și curățenia sufletelor și a simțirilor noastre să săvârșim această lucrare.

Declar sesiunea sinodală extraordinară și prima ședință a ei deschisă.

Programul prim-ministrului ceho-slovac. Locul lui Kramar l-a ocupat, cum se anunță din Praga, *Tusar.* Noul ministru prezident, desvoltându-și programul, a mulțumit aliaților, cari au apărat teritorul slovac împotriva invaziei ungurești. Guvernul actual ceho-slovac va căuta să ducă țara la independență politică, păstrând raporturi prietenești cu statele aliate. Cu toate celelalte guverne dorește să întrețină asemenea bune legături.

Dela Sinodul extraordinar

Sa ținut în biserica catedrală sub conducerea arhimandritului vicar *Dr. Ilarion Puşcariu.* De față cu fost 39 de deputați sinodali.

Inainte de ameazi, după constituirea sinodului, s'au distribuit actele întrate în afacerea aceasta.

La orele 5 după ameazi s'a ținut ședința a doua. Raportor a fost deputatul *Dr. Aurel Vlad.* S'a decis alegerea consistorului în Cluj, pentru fiecare senat câte 9; toți aceștia sunt aleși numai interimal, până se va organisa episcopia cea nouă, cu episcop, cu sinod în ordine, atunci organele competente vor alege ele consistorul.

De president al acestui consistor s'a ales asesorul consistorial *Nicolae Ivan.* Atât votul sinodului cu instituirea consistorului, cât și însași alegerea s'a făcut cu vot unanim.

La orele 7 seara s'a încheiat sinodul. Raport special vom da în numărul proxim.

Nr. 4924 Bis.

Circulară

către toate oficiile protopresbiterale și parohiale din arhidieceza ortodoxă română a Transilvaniei

Consiliul Dirigent Român, Resortul cultelor și al instrucțiunei publice, cu datul 4 Iulie, a. c. Nr. 7252/919, a trimis la consistorul arhidiecezan următorul act:

«Voind Consiliul Dirigent, ca și până la regularea definitivă a congruei să vină în ajutorul preoțimei noastre mult cercate, ear de altă parte voind să pună capăt nedreptății revoltătoare, de a lipsì preoțimea noastră de acele ajutoare ale statului, de cari beneficiau toți funcționarii publici, în ședința s'a din 6 Iunie, a. c. a decis suprimarea restricțiunilor dăunătoare pentru preoțimea română de ambele confesiuni, privitoare la adaosele familiare, și la ajutorul de vestminte, cuprinse în ordonanța ministerială ungară Nr. 6700/1918, M. E.:

acordând adaos familiar și ajutor de haine egal tuturor preoților și capelanilor fără considerare la faptul, că avut-au sau nu întregire dela stat, și fără considerare la cualificațiunea superioară sau inferioară a preotului;

ear în ședința din 30 Iunie, a. c. Consiliul dirigent a estins acest favor și pentru anul 1918.

Astfel vor primì parohii, administratorii parohiali și capelanii pe anul 1918 afară de congruă și cuincuenal următoarele ajutoare:

1. adaos familiar după fiecare copil câte 400 coroane;

2. ajutor de haine: pentru paroh sau capelan 1000 coroane, pentru soție și fiecare copil câte 400 coroane.

Pe anul 1919:

1. adaos familiar după soție și după fiecare copil câte 800 coroane.

2. ajutor de haine după soție și după fiecare copil câte 400 coroane. Pentru paroh sau capelan ajutorul de haine rămâne ca și până aci 1000 coroane.

In sfârșit ajutorul lunar extraordinar de scumpete în sumă de 300 coroane, votată până la finea lunei lui Martie, s'a votat în ședința din 30 Iunie până la finea lunei Iunie, 1919.

Aceste ajutoare se vor împărți prin organele noastre bisericești, și se vor ridica pe chitanțe separate (pentru congruă, la cuincuenal, adaos familiar, ajutor de haine) timbrate în regulă și vidimate de protopopul tractual după cum urmează:

Congrua și cuincuenalul semestral, adaosul familiar, se plătește anticipative pentru fiecare pătrar de an.

Ajutorul de vestminte se plătește într'o sumă în jumătatea a doua a anului, și pentru membri de familie numai aceluia, care a ridicat rata a doua din adaosul familiar de pe acel an.

Totodată s'a pus în curgere adunarea datelor referitoare la venitele parohiei, ca și restricțiunile cuprinse în legile de congruă și de cuincuenale să poată fi modificate imediat ce parlamentul român își va începe activitatea.

Preaveneratul Consistoriu este pofftit a aduce aceste dispoziții prin circulară la cunoștința preoțimei noastre spre știre și conformare».

Aceste dispoziții ale Inaltului Consiliu Dirigent dau dovadă despre îngrijirea și solicitudinea părintească a guvernului nostru actual față cu preoțimea noastră, pentru care trebue să avem deplină recunoștință.

Se înlătură cu bunăvoință părintească deosebirea urgisită și mult atacată, ce o a făcut fostul guvern ungar între preoți cu cualificațiune superioră și inferioră, se înlătură nedreptățirea de a nu da adaose familiare decât numai după 2 prunci.

Publicăm acestea în forma aceasta pentru prealabila încunoștințare și liniștire a preoțimei noastre cu observarea, că în curând vor urma dispositiuni speciale și amănunte în afacerea aceasta pentru toate detaiurile.

Sibiu, 6 Iulie 1919.

Dr. Ilarion Puşcariu m. p.,
arhim. vicar arhiepiscopesc.

Dr. Octavian Costea m. p.,
secretar consistorial.

O problemă arzătoare

— **Banii emigranților** —

Eră de prevăzut, că după terminarea războiului mondial și încheierea păcii, și îndată ce circulația de vapoare de persoane va deveni mai normală, sutele de mii de conaționali ai noștri, emigrați în America, se vor reîntoarce în patrie la vetrele lor, părăsite de ei temporal, mânați de nevoile traiului de toate zilele. Repatriarea aceasta este deja în curgere. Sute de astfel de emigrați au sosit deja acasă, mii sânt în drum spre Europa și zeci de mii așteaptă cu nerăbdare proxima ocazie de a le puteà urmà. Este un fapt îmbucurător acesta, care trebue promovat, de cei chemați, cu toate mijloacele, ce stau la dispoziție, căci nici odată țara nu a avut mai mare lipsă de brațe muncitoare probate decât acum, deoparte pentru a umplea golurile înfricoșate, lăsate de în rândurile noastre de războiul îndelungat, iar de altă parte pentru a le întrebuința rațional la refacerea din temelii a patriei noastre întregite.

Dar nu numai brațe muncitoare valoroase, ce vor puteà fi întrebuințate cu folos în industriile, ce se vor creà, câștigă țara prin repatriarea sutelor de mii de conaționali ai noștri din America. Deodată cu ei vor luà drumul peste Ocean și multe milioane, mijloace bănești, câștigate cu trudă, de ani de zile, cu grea sudoare, de muncitorii români în fabricile americane, și economisite, poate cu multe privațiuni, pe seama lor și familiilor rămase acasă.

Este o înaltă datorie a noastră a tuturora a cercurilor oficiale și private, a presei, ca și a tuturor oamenilor de inimă, a veghià, a sfătui și a da îndrumări ca milioanele acestea să ajungă cât mai nestîrbite în valoarea lor reală la destinația lor. Căci ce se întâmplă azi în America? Muncitorii români, neștiutori sânt în adevăratul sens al cuvântului jăfuiți de economiile lor de speculanții fără inimă. Sute de agenți ademenesc pe muncitori să-și schimbe Dollarii, meniți a fi trimiși acasă, în Lei, pe prețuri deadreptul derizorii. După informații sigure ce avem, din scrisori originale sosite din America, în sute de cazuri, muncitori români a fost seduși a da din mână Dollarul calculat cu 5 Lei! Că ce pierdere însemnează aceasta pentru particulari, ca și pentru economia noastră națională este ușor de calculiat, dacă vom ținè seamă de faptul, că azi în capitală cursul Dolarului este dela 12 Lei în sus. Și sumele, ce au început a sosì și se vor mai transmite din America la noi, în țară sânt foarte considerabile. La o singură bancă de a noastră a intrat zilele trecute, dela abiă un mănunchi de emigrați de ai noștri din America nu mai puțin decât suma de peste 300,000 Lei. Și încă pe atâta sumă este avizată ca transmisă și urmează să intre zilele viitoare.

Și este de prevăzut, că trimiterile de bani se vor înmulți încă în măsura în care se va înlesni circulația vapoarelor.

Admițând acum că numai la jumătate din suma de rotund 600,000 Lei, bieții muncitori au fost speculați în felul amintit mai sus, paguba efectivă a trimițătorilor și a economiei noastre naționale, în favorul speculatorilor din America, se poate evalua la considerabila sumă de 3—400 mii Lei.

Se impun în fața acestei constatări, măsuri grabnice pentru curmarea acestei specule păgubitoare particularilor și economiei noastre naționale.

Interese superioare valutare încă pretind imperios luarea de măsuri urgente și eficace. Azi, când America e unul din principalii furnisori ai României, nu este îngăduit să ne scape din mâni, în mod ușuratic, nici măcar un singur Dollar, precum nu este îngăduit, ca prin nepăsarea noastră, să promovăm noi înșine exportul leului nostru în America, pentru a fi speculat acolo în paguba țării noastre și a cetățenilor ei.

Ce este de făcut? Înainte de toate este nevoie de o întinsă și imediată propagandă de luminare pe cale particulară și în presă, a conaționalilor noștri din America, asupra importanței și valoarei reale a fiecărui Dollar aflător în mânile noastre. Pe aceeași cale și prin reprezentanții diplomatici și comerciali din America, emigrații noștri de acolo să fie povățuiți și îndemnați a-și pretinde plata muncii lor excluziv în monetă americană și tot în această monetă să ceară dela băncile mijlocitoare, asemnarea economiilor lor în patrie. In fine este necesară, în vederea numeroaselor asemnări de bani din America la noi, ce vor urmà în viitorul apropiat, organizarea unui serviciu special pentru aceste asemnări, fie prin reprezentanța noastră oficială din America, fie prin o bancă particulară.

Sânt în joc interese superioare. Să le luăm în apărare cu toții, prin sfaturi bune și fapte — fără amânare! (*R. E.*)

Sașii și conferența păcii. Dl Al. Vaida-Voevod acordase ziarului francez *Matin* o convorbire, în care declară că *germanii* din România au intervenit la conferența dela Paris și au cerut să fie luați în seamă la chestiunea de protecție a minorităților.

Ziarul *Patria* bănuește, că germanii de care e vorbă aici, sânt înșiși *sașii*, — ei au intervenit la Paris pentru a face greutăți României. *Patria* se razimă în bănueala sa pe descoperirile făcute în 4 Iulie de ziarul englez *Times*, care cu prilejul plecării dlui Brătianu dela Paris a scris:

«Nu din cauza Basarabiei a plecat: chestiunea disputată se referă numai la semnarea angajamentului privitor la minorități, al cărui efect s'ar simți în partea Transilvaniei, care cu sute de ani a fost colonizată de emigranți din Saxonia.

«Dl Vaida-Voevod, șeful mișcării naționaliste din Transilvania de mai mulți ani, declară că imediat ce acest element a aflat că România va trebui să semneze un angajament la fel cu cei prezintat Poloniei, a luat o atitudine diferită în privința ideii de a adopta naționalitatea română. Mai înainte, aceștia se resemnaseră soartei lor, convinși de dreptatea cererei de anexiune, pe care restul populațiunei o făcuse. Dar aflând că minoritățile urmează a fi protejate într'o măsură așa de mare, *sașii au început propaganda pentru formarea unei unități săsești.* Dacă sașii ar ocupa o regiune la marginea viitoarelor frontiere ungare, chestiunea *s'ar aranja ușor*, dar crearea unui stat mai mult sau mai puțin separat în însăși inima României Noua delegații României susțin, că ar fi un pericol pentru siguranța statului». —

In fața acestor învinuiri, sașii, prin unul din organele lor *S. D. Tageblatt*, spun că n'au încercat nici odată să intre în legături directe cu conferența de pace, căreia nu i s'a adresat din partea lor nici un memoriu.

Chestiunea trebue lămurită.

Congresul didactic dela Iași

Se comunică dela Iași:

Iașii au avut în 12 l. c. o mare sărbătoare. Orașul pavoazat. Ieșenii au primit cu dragoste pe oaspeții cari soseau cu diferite trenuri din toate unghiurile României Mari.

Cei dintâi sosiți au fost oaspeții ardeleni: dnii Andrei Bârseanu, O. Ghibu, secretar general, Lupean, Negruț și Maior din Blaj, Dr. Seni, din Năsăud, Albu din Brad, Popa din Arad.

Oaspeții au fost primiți la gară cu entuziasm de colegii lor ieșeni, la care sânt și găzduiți.

La ora 12, oaspeții ardeleni au fost reținuți la dejun la școala profesională. A domnit o mare cordialitate.

După prânz au făcut o excursiune în împrejurimile Iașului, admirând priveliștele frumoase legate de atâtea amintiri istorice.

Seara s'a dat o masă comună la Liceul Internat.

In ziua a doua s'a început discutarea statutelor. S'a admis numirea de «*Asociația corpului didactic de toate gradele din România*».

Asociația se va ocupà numai de chestiuni școlare. Va avea mai multe secții, care vor fi conduse de comitete regionale.

S'a discutat asupra îmbunătățirii situației materiale a corpului didactic.

O comisie a fost însărcinată cu redactarea unui regulament pentru funcționarea unui consiliu judecătoresc al membrilor corpului didactic.

Delegația ardeleană, înainte de încheierea congresului, a rugat pe profesorii din vechiul regat, să accepte catedrele vacante dela școlile dela noi.

S'a ales comitetul central, în ziua a treia, în 14 l. c., și congresul s'a închis.

Citind ziare

— **Ce-i bolșevismul?** —

Sfatul Țării:

Bolșevismul poate să fie caracterizat în această frază scurtă: *Totul ce e al tău, e și al meu, dar nici decum dimpotrivă...*

In istoria Rusiei s'a deschis o pagină nouă, pagina *domniei Majestății Sale Proletariatului.*

Proletariatul n'are nevoe de cultură, n'are nevoe de valoare înaltă. Proletariatul dorește *bani, pâne și privilegii.*

Și când la Brest-Litovsc delegații bolșevicilor iscăleau pacea cu Germania, când pe străzile Petrogradului bătrânii și slăviții generali decorați cu marile decorății pentru lupte pe câmpii de glorie vindeau ziare și profesori universitari celebri și populari vindeau țigări, — în fie-care seară în salele orașului *proletarii dansau.* Toți erau cuprinși de patima dansului.

Deasupra revoluției se purta spiritul nihilismului, *spiritul rus istoric.*

Rusia n'a avut cultura, care a avut-o Europa, n'a avut atmosferă culturală, n'a avut tradiții culturale.

Literatura rusă, filosofia, sânt foarte frumoase și adânci, dar numai pentru un cerc mic al inteligenței. Inteligența rusă era ca o insulă mică în vastitatea unui ocean întunecat, — și numele acestui ocean e poporul rus.

Între inteligență și popor totdeauna exista o prăpastie impracticabilă și bolșevismul e fiul legal, ieșit din prăpastia aceasta și din adâncimea anarhismului care caracterizează pe poporul rus.

Marele scriitor rus Dostoevski, acest profet al revoluției ruse și al bolșevismului, a scris un roman *Dracii* despre revoluționari și ca motto a luat acest pasaj din Evanghelie:

«Și era acolo lângă munte, o turmă mare de porci, păscându-se. Și i-au slobozit pe ei Isus îndată. Și ieșind duhurile cele necurate, au intrat în porci. Și s'a pornit turma de pe țărmuri în mare și s'a înecat în mare»...

Merejcovschi și Berdiaev, cei mai distinși cugetători ai Rusiei, prevedeau de demult caracterul bolșevismului, și-l însemnaseră ca *«incult»*.

Grozava forță a *incultului* e înțelesul ca și fața bolșevismului. Ori unde ne uităm, la ori cine privim, — ignoranța, incultul acesta — fie în cuvântările lui Zinoviev, președintele comunei sociale de la Nord, fie în articolele lui Maxim Gorki, care a făcut la bolșevici o carieră frumoasă și care în calitatea lui de sub ministru de instrucție socială, se ocupă cu rechizițiile tipografiilor, ear în articolele sale binecuvintează între rânduri împușcarea «burghezilor», care mor de foame, în vreme ce d-l Gorki, după masă, pleacă cu automobilul și cu valetul său la teatrul de stat, unde nevasta lui e directoare.

Știrile zilei

Serbare. În 15 l. c. s'au împlinit 415 ani dela moartea marelui voevod Ștefan. Românii din toate ținuturile au serbat pomenirea lui Ștefan cel Mare la mormântul de la Putna, asupra căruia azi nu mai apasă stăpânirea austriacă. Vom reveni.

*

Fidanțare. După o știre din Paris, moștenitorul tronului român, principele Carol se va logodi în curând cu una din fiicele regelui Italiei.

*

Electorale. Din București: Consiliul dirigent din Ardeal va supune, spre aprobare, consiliului de miniștri care se va ține în cursul acestei săptămâni, proectul legii electorale pentru constituantă. Acest proect de reformă electorală se va întocmi la fel cu cel din vechiul Regat, — pe calea unui decret-lege.

*

Sărbătoare la Paris. Ziua de 14 Iulie a fost sărbătorită cu mult entuziasm. Timp frumos a favorizat această zi, și lumea de cu noapte s'a dus să-și ocupe locurile rezervate pe tot parcursul, pe unde au trecut trupele franceze și aliate.

Poporul entuziasmat că germanii au fost înfrânți, a făcut călduroase manifestațiuni mareșalilor și generalilor francezi, cari au contribuit la victoria aliaților.

*

Serbarea națională a Franței republicane, ziua de 14 Iulie, aniversarea luării Bastiliei, și totodată sărbătoarea izbândirii dreptului asupra forței, s'a ținut în anul acesta cu o rară solemnitate nu numai în Paris, ci și în alte multe orașe europene. —

În *București*, serbătoarea s'a început printr'un pelerinaj la mormintele soldaților francezi morți în țară și înmormântați în cimiterul de onoare dela Bellu. Au luat parte reprezentanții oficiali ai Franței și numeroase alte persoane distinse din capitală. S'au presărat flori pe mormintele eroilor, cari și-au făcut datoria pentru patrie și omenire. Serbarea s'a continuat la consulatul francez.

Seara, numeroase grupuri de soldați francezi, în jurul câte unui drapel, cu lumânări în lipsa torțelor, au străbătut orașul cântând *Marsilieza*. Publicul îi însoțea strigând: «Vive la France».

Orașul a fost pavoazat cu drapele franceze.

*

Executați. Zilele acestea au fost osândiți și împușcați în Budapesta 70 ofițeri, cari au luat parte la mișcarea antirevoluționară.

*

Având în vedere scumpirea hârtiei și urcarea plăților lucrătorilor din tipografie, începând din 1 Iulie a. c. prețul abonamentului la Telegraful Român se urcă dela Cor. 40 — la Cor. 60 — anual.

Administrația.

*

Casă Națională. La Paștcani s'a inaugurat Sâmbătă a 8-a *Casă Națională*. Delegați au sosit din toată țara, din Bucovina, Ardeal și Basarabia. Serbarea s'a desfășurat în mijlocul unui nesfârșit entuziasm.

Casele Naționale se construesc după acelaș tip, și au o sală de *sfaturi* și *teatru*, o sală pentru *bibliotecă și citire*, o sală de *expoziție* una de *tir* distractiv, o *bae*, un *pavilion* pentru horă, popice, aparate de gimnastică. Bătrânii, tinerii și copiii găsesc aici mijlocul de a petrece orele libere cu folos și în bune condițiuni pentru desvoltarea minții și a puterilor lor fizice.

*

Literatură economică. A apărut broșură: *Scăderea din avere*, de Dr. *Gheorghe Nedici*. Broșura schițează ceeace alcătuește baza și punctul de plecare într'o însemnată chestiune financiară. Autorul zice: «Pentru România mare această problemă își are însemnătate dublă, pe de o parte în mod direct, fiindcă războiul mondial a îngreunat și situația noastră financiară, — pe de altă parte în mod indirect, prin aceea, că probabil vom fi necesitați să preluăm o parte a datoriilor de stat, ce cad asupra teritoriilor recucerite.

Atât aceste împrejurări, *cât și dorința, ca dispozițiile legale ce se vor lua în viitor cu privire la scăderea din avere să fie în consonanță cu interesul obștesc, m'au îndemnat să mă ocup cu principiile esențiale ale acestei chestiuni și să dau publicității această lucrare modestă*, pentruca în legătură cu critica, ce se va face, să se statorească în mod potrivit și sănătos procedura ce este a se urma, fiind de mare importanță împrejurarea ca prin *scăderea din avere*, pe baza unei aplicări corecte și juste, să se ajungă resultatul dorit, fără a știrbi interesele economice obștești».

Prețul broșurii este 1 Leu. De vânzare la Librăria Arhidiecezană în Sibiu, și în alte librării.

*

Procesul Apáthy. În ziua a doua, acuzatul face mai multe observării la cuprinsul acuzelor grave ce i s'au adus. Declară, că n'a făcut alt ceva, decât datoria sa de maghiar și de cetățean. Urmează ascultarea martorilor, și se continuă și în a treia zi. Martorii unguri zic de obicei că «nu știu nimic».

*

Senatele și comisiunile la Curtea de Apel din Târgul-Mureșului s'au întocmit în modul următor:

Președintele Curții: Romul Pop.

Președintele de senat și substitut permanent: Dr Ioan Popovici.

Membrii în senatul civil: Dr Gh. Drimba, Dr Nic. Stănilă.

Suplent: Dr Aurel Ciupe.

Membrii în senatul penal: Dr Aurel Ciupe, Dr Nic. Stănilă.

Suplent: Dr Gh. Drimba.

Forul disciplinar: Dr Ioan Popovici, Dr Gh. Drimba, Dr Nic. Stănilă și Dr Aurel Ciupe.

Comisiunile: Dr Gh. Drimba, Dr Nic. Stănilă, supl. Dr Aurel Ciupe.

Notar la tribunal: Dr Ioan Horváth.

*

Și după moarte. Văduva decedatului cojocar *Luca Duțe*, dna *Maria Duțe* n. *Imbăruș*, cu dorința ferbinte de a i se pomeni numele alăturea de al soțului său, și după moarte, a binevoit a dărui, cu prilejul căsătoriei nepoatei sale *Elena Imbăruș* cu dl *Șt. Duca*, notarul Reuniunii, la «Legatul Luca Duțe» suma de cor. 100, care acum se numește «Legatul *Luca și Maria Duțe n. Imbăruș* pentru ajutorarea copiilor sărmani din Șura-mare aplicați la meserii». Pentru darul generos, dorind donatoarei încă multe zile senine și fericite și recomandând exemplul frumos dat de d-sa despre felul cum să ne cinstim numele decedaților noștri soți și soții și altora, exprimă calde mulțumite: *Vic. Tordășianu*, prezidentul Renniunii meseriașilor sibieni.

*

Prețul chibritelor. Resortul de agricultură și comerț a fixat următoarele prețuri pentru chibrite din fabrica Reiter: La detaliiști (pentru public) 1 cutie chibrite svediene 20 fileri, Rosasalon 30 fileri. (Cumpărate la fabrică, costă cutia 13 și 21 fileri).

Contravenienții vor fi urmăriți.

*

Act de mulțumită. Consiliul comunal din Sibiu ne scrie: Pe teritorul orașului nostru s'au adunat 1672 garnituri complete de albituri (1 cămașă, 1 păr. de izmene, 1 prosop, 1 batistă și 1 păr. obiele) și alte câteva bucăți de rufărie, pe seama armatei române. Toate s'au predat erarului militar. Resultatul colectării de albituri, în deosebi în timpul actual, este o dovadă frumoasă a sentimentului de jertfă și al patriotismului manifestat de sibieni fără deosebire de naționalitate și confesiune. Consiliul comunal sibian aduce mulțumită și recunoștință poporațiunii, care a contribuit cu darul său, precum și celor ce au sprijinit colectarea.

*

Publicațiune. Comandamentul Zonei de ocupațiune militară, având nevoie de 5 (cinci) dactilografi sau dactilografe, de origine română, plătește cu 1000 coroane lunar și locuință. Doritorii se vor prezenta la Comandamentul Zonei de ocupațiune militară Debrețin.

*

«Hiena». A apărut Nr. 13 al revistei de polemică politico-literară: *«Hiena»* redactată de dnii Pamfil *Șeicaru* și Cezar *Petrescu*, cu un bogat sumar.

Exemplarul 24 pagini cu numeroase ilustrații costă 50 bani.

*

În ajutorul săracilor. Comisia trimisă de comitetul *«Fondul fertfelor liniei de demarcație»* Sibiu, pentru ajutorarea locuitorilor din comunele: Ciucea, Egheriște, Bologa, Sebeșul mare și Poieni, exprimă mulțumită d-lui *Dr Tămaș*, prefect al județului Cojocna, și d-lui profesor *Dr Pavel Roșca* pentru sprijinul dat la împărțirea alimentelor și ajutoarelor bănești.

Domnului General *Traian Moșoi*, d-lui colonel *Banciu* și d-lui major *Vlădescu* în Dobrițin, cari cu durere pentru cei lipsiți din județul Maramureș, ni-au mijlocit cumpărarea cu preț maximal a doua vagoane făină de secară, și ni-au dăruit pe seama orfanilor 600 pălării de paie, de-asemenea le aducem călduroase mulțămite.

Recunoștința noastră și d-lui *Dr Vasile Chiroiu*, prefect al județului Maramureș, precum și societății românești din Sighet pentru primirea frățească de care am fost împărtășite.

Sibiu, în 3 Iulie 1919.

Catinca Bârseanu, Eugenia Tordășianu, Regina Dragomir.

*

Trenuri la Băile dela Ocna. Între Sibiu și Ocna circulează următoarele trenuri:

Tr.	8418	pleacă din Sibiu la		8.20	a. m.
„	8405	„ „ „ „		2.00	p. m.
„	8411	„ „ „ „		4.02	„
„	8472	sosește la	„ „	12.04	„
„	8406	„ „ „ „		3.37	„
„	8416	„ „ „ „		8.09	„

Pentru aceste trenuri sânt valabile biletele de vecinătate și biletele de tur-retur.

Dacă cineva voește a călători la Ocna și înapoi cu trenul de *persoane*, este îndatorat a-și scoate bilet valabil pe distanța chilometrică 31—40 (bilet de carton), deoarece biletele de vecinătate și biletele tur-retur pentru tren de persoane nu sânt valabile.

Teatre în Sibiu

Cinematograful Orașului. Piața Hermann. Directoară: D-na M. Scholtess.

Marți: *Sicriul de cristal*, mare piesă, produsă în fabrica de filme dela Torino. Cu artiștii Bonnard și frumoasa René D'Anval.

Miercuri și Joi: *Film cu Mia May*.

Începutul la ora: 9 seara.

Cinematograful Apollo. Strada Schevis. Directoară: Dna Emil Toth.

Marți și Miercuri: *Mare dramă criminală*.

Începutul la ora: 9 seara.

„ALBINA“, institut de credit și de economii, Sibiiu.

Prospect.

In urma autorizării primite din partea adunării generale a acționarilor institutului de credit și de economii «Albina», ținută la 10 Maiu a. c. în Sibiiu, subsemnatul Consiliu de administrațiune, deschide prin aceasta subscripțiune pentru o nouă emisiune de acții, în scopul urcării capitalului societar dela Cor. 6.000,000·— la cel puțin Cor. 12.000,000·—.

Noua emisiune se face în următoarele condițiuni:

1. Acționarilor vechi li-se rezervă dreptul să opteze, cel mai târziu până la *15 Septemvrie a. c.*, atâtea acțiuni nouă, câte acțiuni vechi posed, din emisiunile anterioare, scrise pe numele lor.

Abateri dela condițiunea, ca acțiunile vechi să fie înregistrate pe proprietarul actual, se admit numai erezilor, cari vor dovedì, că proprietarul vechiu a răposat, că ei sunt îndreptățiți a moșteni acțiunile vechi, înregistrate pe numele decedatului, și că s'a pus la cale procedura de ereditare, dar nu s'a terminat. Această excepțiune însă se poate admite numai până la terminul fixat pentru anunțarea opțiunilor. Astfel de acții însă se vor liberà îndreptățiților numai după predarea judecătorească a ereditații.

2. Cursul de emisiune pentru acțiunile optate de vechii acționari, respective de erezii lor, se stabilește la suma de Cor. 270, din care Cor. 200 se vor trece la capitalul societar, iar Cor. 70 la fondurile de rezervă.

3. Pe lângă acțiunile optate conform pp. anterioare, se vor emite și acțiuni pe cursul de Cor. 360, sumă din care Cor. 200 se vor adaoge la capitalul societar, iar Cor. 160 la fondurile de rezervă.

Astfel de acțiuni se vor vinde atât la vechii acționari, cât și la neacționari. Cei dintâi au să anunțe odată cu acțiunile optate, conform p. 1. câte acțiuni voiesc să aibă pe cursul de Cor. 360. Cei de al doilea, deasemenea vor trebuì să avizeze Consiliul de administrațiune, în scris, cel mai târziu însă *până la 15 Septemvrie* a. c., câte acțiuni voiesc a semnà pe același curs.

4. Pe baza optărilor și cererilor, ce se vor face, Consiliul de administrațiune va fixà suma până la care este a se urcà capitalul societar. Consiliul își rezervă dreptul să primească numai acel număr de acțiuni pe cursul de Cor. 360, câte vor fi de lipsă pentru acoperirea capitalului la suma fixată.

5. Prețul acțiunilor se va vărsà, conform §-lui 9 din statute, în cinci rate egale de câte 20% a valorii nominale, adecă câte Cor. 40 de fiecare acțiune și la termine de câte trei luni. Se observă însă că odată cu rata primă este a se achità și diferința de curs, ce trece peste valoarea nominală și care face Cor. 70, respective Cor. 160 de acțiune. Astfel se va vărsà:

prima	rată	până	la	15	Septemvrie	1919	
a doua	„	„	„	„	Decemvrie	„	
a treia	„	„	„	„	Martie	1920	(182) 1—1
a patra	„	„	„	„	Iunie	„	
a cincea	„	„	„	„	Septemvrie	„	

Sumele vărsate în contul acțiunilor, pe cari Consiliul de administrațiune în sensul p. 4 din prospect nu le-ar puteà admite, se vor restituì, fără dobânzi, subscriitorilor.

6. Pentru ratele plătite la terminele stabilite, institutul bonifică o dobândă de 3%; din contră pentru cele întârziate socotește 6%. Față cu acționarii, cari nu vor plăti ratele regulat, se vor aplicà dispozițiile §-lui 10 din statute.

7. Acțiunile, cari se vor achità total încă în cursul anului curent, vor participà la dividenda anului 1920; celelalte numai la dividenda anului 1921.

8. Ca locuri de subscripțiune și vărsăminte se designează:

a) centrala, filialele și agenturile institutului «Albina»;

b) băncile românești, membre la «Solidaritatea»;

c) «Banca Românească» și Banca Marmorosch, Blank și Co, Banca Agricolă și Banca de scont, toate din București.

9. Cei ce voesc a participà la această emisiune au să se anunțe cu declarația de pe contra pagină la vre-unul din locurile de subscripțiune amintite în p. precedent, unde vor aveà să facă și primul vărsământ. Acționarii vechi odată cu prezentarea declarațiunii, au să prezinte și acțiunile din emisiunile anterioare, spre a-și dovedì dreptul de opțiune și a se însemnà pe ele clauzula de optare.

Sibiiu, la 15 Iunie 1919.

Consiliul de administrațiune
al „Albinei“, institut de credit și de economii.

ANUNȚ

Administrația Băilor din Ocna-Sibiului necesită urgent mai mulți **vizitii** (Kocișì). Informațiuni detaiate se pot lua la Administratorul economic în edificiul Școalei de Cadeți din Sibiu clădirea din curte, parter. (179) 1—3

Hotel Traube

(La strugure) **din Mediaș** se închide cu ziua de 21 Iulie a. c. având să fie reparat și curățit. (181) 1—1

Cumpărați ieftin

la federația **„Infrățirea“**, Sibiu, str. Brukenthal Nr. 17 **marchizette** (batist) alb, negru și vânăt, **zefir, panama, crep, creton,** șifon, jolj, **pânză americană.** (180) 1—1

Transport nou!

Nr. 208/1919. (159) 3—3.

Concurs

Pentru întregirea postului II de învățător la școala conf. gr.-or. română din **Romos**, protopresbiteratul Orăștiei, prin aceasta pe baza rezoluției consistoriale Nr. 3918/1919 Școl. se publică concurs cu termin de 30 zile dela întâia publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt:

1. Salarul legal și anume: dela comuna bisericească Cor. 1400 și restul dela stat, cuartir și grădină în natură, lemne, amăsurat coalei de emolumente.

Concurenții să-și aștearnă petițiile cu documentele de lipsă subsemnatului oficiu protopopesc în termin legal.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al tractului Orăștie în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Bunea, notar. **Adam Basarab** preș. com. paroh.

Vasile Domșa protopop.

Nr. 3357/1919. (173) 3—3

Concurs din oficiu

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III **Sohar**, din protopresbiteratul Abrud, după ce la concursele I—II nu s'a anunțat nici un concurent, în conformitate cu concluzul Sinodului arhidiecezan Nr. 55 din 1911 se publică nou concurs din oficiu cu termin de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post de paroh sânt cele fasionate în coala B. pentru congruă.

Concursele înzestrate cu documentele cerute se trimit în terminul deschis Consistoriului arhidiecezan; iar concurenții — cu observarea prescriselor din regulamentul pentru parohii — se vor înfățișa înaintea alegătorilor pentru a cânta, resp. a oficia, cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Sibiu, din ședința senatului bisericesc la 25 Iunie 1919.

Consistorul arhidiecezan.

Redactor responsabil: Matei Voileanu. Censurat prin: Căpitan Boiu. Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.